

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/210/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123012738
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123012738.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 25.09.2023, sp. zn. 8PP/73/2023, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 23.11.2023 v Trnave taktó

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava (ďalej len „okresný súd“) uznesením zo dňa 25.09.2023, sp. zn. 8PP/73/2023, podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) a § 415 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) zamietol žiadosť odsúdeného A. B. (ďalej len „odsúdený“), o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 05.04.2023 sp. zn. 2T/6/2023, vo výmere 9 (deväť) mesiacov za pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona,
- rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 05.04.2023 sp. zn. 2T/6/2023, vo výmere 6 (šesť) mesiacov za pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. g) Trestného zákona, a
- trestným rozkazom Okresného súdu Nitra zo dňa 23.03.2023 sp. zn. 0T/73/2023.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k záveru, že vykonaním zo zákona určenej časti trestov splnil odsúdený formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie, zároveň vo výkone trestu preukázal polepšenie, a tak splnil aj jednu z dvoch materiálnych podmienok, avšak súčasne nespĺňa druhú materiálnu podmienku.

K splneniu prvej materiálnej podmienky okresný súd uviedol, že vzhľadom na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, podľa ktorého správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu je na požadovanej úrovni, konfliktné situácie nevyvoláva, voľný čas trávi zmysluplne. Odsúdený bol pracovne zaradený, podľa potreby sa zapája do činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu. Odsúdenému síce nebola udelená disciplinárna odmena, avšak odsúdený si vytvoril podmienky na zmenu spôsobu výkonu trestu a bol preradený z ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Vzhľadom na uvedené pozitívne hodnotenie odsúdeného bez vážnejších negatívnych poznatkov okresný súd dospel k záveru o preukázaní prvej materiálnej podmienky.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, tak skonštatoval jej nesplnenie. Okresný súd k uvedenému záveru dospel s poukazom na trestnú minulosť odsúdeného, jeho 12 záznamov v registri trestov, a povahu trestnej činnosti. Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený v ňom má 12 záznamov za obdobie rokov 2010 (nebezpečné vyhrážanie), 2010 (drogová trestná činnosť), 2010 (porušovanie domovej slobody), 2012 (krádež), 2013 (krádež), 2014 (krádež), 2016 (krádež), 2016 (krádež), 2022

(krádež), 2022 (krádež), 2023 (krádež) a 2023 (krádež). Odsúdený má evidentné sklony k páchaniu trestnej činnosti a ani predchádzajúce odsúdenia, či už išlo o podmienené tresty odňatia slobody, alebo o opakované nepodmienené tresty odňatia slobody a výkon takýchto trestov, nepôsobili na odsúdeného dostatočne výchovne a preventívne tak, aby odsúdeného prevychovali a odradili od páchania ďalšej trestnej činnosti. Odsúdený napriek predchádzajúcim odsúdeniam a výkonom nepodmienených trestov odňatia slobody sa neskôr trestnej činnosti opätovne dopustil. Páchanie protiprávnej činnosti preto nie je u odsúdeného len jednorazovým a ojedinelým vybočením z inak riadneho spôsobu jeho života, ale s poukazom na vysokú početnosť trestnej činnosti a dĺžku uvedeného obdobia, ide o osobu, ktorá opakovane pácha protiprávnu činnosť. Z týchto skutočností vyplývajú vážne a dôvodné pochybnosti o tom, či možno od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Uvedené platí aj napriek skutočnosti, že odsúdený si vytvoril podmienky na preradenie a je pracovne zaradený. Nakoľko odsúdený už bol vo výkone trestu odňatia slobody, okresný súd je toho názoru, že uvedené svedčí skôr o adaptácii odsúdeného na podmienky výkonu trestu, a nejde o prejav zmeny správania odsúdeného. Aktuálne pracovné zaradenie odsúdeného vzhľadom na početnosť majetkovej trestnej činnosti nedáva rozumný predpoklad, že by si odsúdený v prípade podmieneného prepustenia zabezpečoval príjem prácou a majetkovej trestnej činnosti by sa už nedopúšťal. Okresný súd poukázal aj na tú skutočnosť, že podľa hodnotenia je odsúdený síce nevyučenený, no vystriedal viacero zamestnaní, a napriek schopnosti odsúdeného nájsť si príjem, sa odsúdený opätovne dopustil majetkovej trestnej činnosti.

Záverom okresný súd mal za to, že náprava odsúdeného a celkové pozitívne pôsobenie na odsúdeného je v súčasnosti možné len počas ďalšieho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Po vyhlásení napadnutého uznesenia sa prokurátor vzdal práva podať sťažnosť, avšak odsúdený zahlásil sťažnosť, ktorú do konania neverejného zasadnutia krajského súdu neodôvodnil.

Podľa § 192 ods. 1 Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

- a) nie je prípustná,
- b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) nie je dôvodná.

Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por., preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému odsúdený podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť bola podaná voči rozhodnutiu, voči ktorému je prípustná, podala ju osoba oprávnená - odsúdený a v zákonom stanovenej lehote. Zároveň preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil aj to, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmienené prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že v zmysle § 66 ods. 1 písm. a), ods. 3 Tr. zák. odsúdený už vykonal jednu polovicu z postupne uložených trestov odňatia slobody, a to dňa 02.09.2023.

Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Tr. zák., okresný súd nesprávne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku splnil. Podľa názoru krajského súdu odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal zjavné polepšenie, len sa formálne prispôbil podmienkam vo výkone trestu. Je to zrejmé z jeho hodnotenia vypracovaného ústavom, keď odsúdený okrem toho, že sa nezapája do oddielových aktivít v rámci kultúrno-osvetovej činnosti, nezáiskal žiadnu odmenu, neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz, ani iné formy vzdelávania a musí mu byť venovaný individuálny prístup zameraný na dodržiavanie interných noriem a rešpektovanie príkazov príslušníkov.

Okresný súd ale správne a v súlade so zákonom vyhodnotil osobu odsúdeného, prihliadol na jeho trestnú minulosť, a dospel k správne záveru o tom, že odsúdený nedáva dostatočné záruky na to, že v prípade prepustenia na slobodu bude viesť riadny život a viac sa do rozporu so zákonom nedostane. Takéto očakávanie nie je reálne, pretože odsúdený má v odpise registra trestov zaznamenaných celkom 12 odsúdení (zahľadenie odsúdenia v tomto prípade nemá žiadnu relevanciu). Odsúdený v minulosti mal možnosť preukázať, že vie viesť riadny život, avšak počas doby, kedy bol na slobode, prejavoval opakovane sklony k páchaniu trestnej činnosti. Na odsúdeného nemali dostatočný výchovný vplyv ani predchádzajúce odsúdenia, podmienené tresty odňatia slobody či výkon nepodmienečných trestov odňatia slobody. Aj s ohľadom na osobu odsúdeného, ktorý sa podľa odpisu registra trestov dopúšťal opakovane najmä majetkovej trestnej činnosti (trestný čin krádeže), to znamená, že opakovane protiprávne konal za účelom získania majetkového prospechu, nemožno dospieť k pozitívnej prognóze vedenia riadneho života. Težko v prípade jeho podmieneného prepustenia na slobodu nenasvedčuje ani skutočnosť vyplývajúca z hodnotenia riaditeľom príslušného ústavu na výkon trestu odňatia slobody, konkrétne, že resocializačná prognóza sa javí ako menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy. Krajský súd poukazuje aj na charakter trestnej činnosti, pre spáchanie ktorej odsúdený momentálne vykonáva postupne uložené nepodmienečné tresty, pričom sa jedná znovu o majetkovú trestnú činnosť (prečin krádeže). Čo sa týka prihliadnutia na jeho zaradenie na výkon trestu odňatia slobody, odsúdený bol síce preradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, avšak je umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“. Vzhľadom na vyššie uvedené nemožno dôvodne očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život tak, ako to predpokladá ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák..

Krajský súd má za potrebné odsúdenému tiež na tomto mieste pripomenúť, že zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Treba zdôrazniť fakt, že na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje žiadny právny nárok. Podmienené prepustenie je odôvodnené len vtedy, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, teda, že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takouto okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmienenom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Treba ešte dodať, že posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojim spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné zaradiť aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Keďže krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie, resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.